

Půjčit, rozkrást, rozházet ... půjčit, rozkrást, rozházet ... dalších stopadesát miliard korun si chce “půjčit” od Evropské komise a po uši zadlužit české občany Fialova vláda Pětidemolice

- CZ24 News | 12. ledna 2023

ČESKO: Až stopadesát miliard korun na energetickou obnovu po plynovém odpojení od Ruska. Tolik si chce Česko půjčit od Evropské komise s ujištěním, že půjde o extrémně výhodnou půjčku. Zadlužíli bychom se na třicet let a podmínkou by bylo nalít peníze do přesně vymyšlených projektů se specifickými podmínkami stanovenými EU. Česko má možnost půjčit si z Bruselu až 350 miliard korun z tzv. [fondu obnovy](#). Jde mechanismus, na němž se unijní státy dohodly, když se společně zadlužily v rámci boje s krizí vyvolanou pandemií covidu.

Ačkoliv resort pro evropské záležitosti vedený Mikulášem Bekem, který přijetí půjčky koordinuje, tvrdí, že úrok úvěru bude vycházet z aktuální úrokové sazby na trhu a tedy že se bude jednat o velmi atraktivní sazbu, za kterou by si jinak samotné členské státy půjčit nedokázaly, informace o přesné výši neposkytl. Jako příklad uvádí úrokovou míru 1,24 procenta, což byly náklady na financování půjčky z plánu obnovy Next Generation EU v první polovině loňského roku. Třicetiletý dluhopis Evropské komise pak v prosinci měl úrok 2,5 procenta.

Platí, že úvěr by měl splatnost třicet let, splácet by se začal po deseti letech, každý rok pět procent ze zapůjčené částky. Ekonomové v souvislosti s aktuálně velmi výhodnými úroky evropské půjčky poukazují na fakt, že naše úrokové sazby jsou velmi vysoké a Česko si půjčuje na trzích draze. To se ale může v příštích letech změnit a poté by půjčka od komise nemusela být tak výhodná.

„Úroky z fondu obnovy jsou nyní opravdu nízké a velmi výhodné v porovnání s tím, za kolik si půjčuje česká vláda standardně, je ale velmi pravděpodobné, že to v budoucnosti tak výhodné zase nebude. Dnes máme extrémně vysoké úrokové sazby a vláda si půjčuje draze. Ještě nedávno, v červenci 2020, ministerstvo financí získalo eura úpisem eurových dluhopisů dokonce za mírně záporný výnos. Pokud by někdy v blízké budoucnosti sazby spadly zase tam, kde ještě před pár lety byly, půjčka by nemusela být tolik výhodná, navíc jsou to peníze, které se musí utratit účelově a vláda je nemůže použít na nic jiného. Pokud se ale vláda rozhodla, že chce investovat tímto směrem, určitě to jsou dnes výhodné podmínky, jakkoliv je závazek na 30 let rozhodnutí, které by mělo mít širokou politickou shodu,“ vyjádřil se pro Echo24 Dominik Stroukal z Národní ekonomické rady vlády.

Upozornil také na to, že problémem půjček v cizích měnách je vždy kurzové riziko. „To ale dlouhodobě nahrává spíše nám, jelikož má Česká republika jako konvergující ekonomika tendenci k posilování koruny. Navíc je pravděpodobné, že během třicetiletého období nakonec přijmeme euro, ať se nám to líbí nebo ne,“ tvrdí Stroukal.

A na možná rizika upozorňuje i oslovené ministerstvo financí. „Kromě samotného úroku z půjčky a související možné úspory je nutné zohlednit také to, že tato půjčka by byla úzce vázána na konkrétní projekty se specifickými podmínkami. Způsob využití takto vypůjčených finančních prostředků by proto byl poměrně omezený. Oproti tomu financování vlastními dluhopisy

je sice nákladnější, ale nejsou zde žádné podmínky pro využití takto nabytých finančních prostředků. Je tedy třeba pečlivě vyhodnotit zejména množství a připravenost projektů, které by bylo možné z takové půjčky financovat," sdělil redakci mluvčí resortu Tomáš Weiss.

A právě přesná zacílenost projektů, na které půjdou peníze z fondu obnovy, je stěžejní pro čerpání prostředků. Obecně jsou určeny ke snížení závislosti na Rusku, úsporám energie, budování nových kapacit obnovitelných zdrojů a železniční dopravu. „Pomoc se týká i problematiky nárůstu ceny peněz. Mnohé programy tak kromě dotační části v budoucnu umožní i financování prostřednictvím půjčky. Většina prostředků tak bude použita opět ve formě půjček, tedy stát postupně získá jistinu zpět," uvedla pro Echo24 za resort pro evropské záležitosti Veronika Lukášová.

Podle Lukášové podmínky Evropské komise nejsou nestandardně přísné, hlavním limitem je nutnost realizovat projekty do konce roku 2026. „Klíčovým principem je naplňování dohodnutých milníků, například realizací konkrétní reformy či včasným dokončením investice v dohodnutých parametrech. Výběr projektů je velmi pečlivý a jeho součástí je právě i posouzení vazby na již schválená opatření. Budou tedy synergicky doplňovat již existující nástroje, zejména Evropské strukturální a investiční fondy, Modernizační fond a Fond spravedlivé transformace," tvrdí Lukášová.

O půjčce nyní jednájí jednotlivé resorty, peníze by měla získat ministerstva průmyslu, dopravy nebo životního prostředí. Do konce února by mělo být známé finální rozhodnutí a přesná podoba projektů, které by se z půjčených peněz financovaly.

[ZDROJ](#)